

# Llibre d'estil

**lamalla.cat**

EL DIARI DIGITAL

**GEMMA BRUNAT**

(Actualització: **GEORGINA CABANES**)

**X | A | L** | **XARXA  
AUDIOVISUAL  
LOCAL**

## Índex

1. Introducció	4
2. La notícia a <b>lamalla.cat</b>	5
3. La portada	5
4. Les parts d'una notícia	6
5. La signatura de les notícies	6
6. Les variants dialectals del català	8
7. L'última hora i l'actualització de les notícies	8
8. Les referències temporals	9
9. El tractament de l'ús de la persona a les notícies	10
10. El llenguatge no sexista	10
11. Els enllaços	12
11. Magnituds i referències temporals no usuals	13
13. Referències geogràfiques	13
14. Referències institucionals	15
15. Tipografies, abreviacions i símbols	16
15.1. Cometes, cursiva i negreta	16
15.2. Majúscules i minúscules: casos dubtosos	17
15.3. Sigles i acrònims	20
15.4. Números	23
15.5. Hores	25
15.6. Símbols	26
<u>Aspectes lingüístics</u>	27
16. Usos del guionet	27
17. Criteris de traducció	28
17.1. Noms referits a persona	28
17.2. Noms referits a coses	29
17.3. Traducció de sigles i acrònims	30
17.4. Noms referits a llocs	31
18. Paraules masculines i femenines	32
19. <i>Perquè</i> / <i>per què</i> / <i>per a què</i>	33
20. Construcció <i>el que</i>	33

21. Usos de <i>propi</i> i <i>mateix</i>	34
22. <i>En+infinitiu</i> / <i>al+infinitiu</i>	34
23. El gerundi	35
23.1. Gerundis correctes	35
23.2. Gerundis incorrectes	35
24. Usos <i>a/en</i>	36
25. Usos <i>fins</i> / <i>fins a</i>	37
26. Verbs <i>ser</i> i <i>estar</i>	38

## 1. INTRODUCCIÓ

La llengua és l'element essencial de la comunicació humana i, en conseqüència, l'instrument bàsic per a tot mitjà de comunicació i d'informació, que té l'obligació de preservar-ne la qualitat i d'utilitzar-la amb claredat i precisió. Amb aquest objectiu, el diari digital **lamalla.cat**, de la **Xarxa Audiovisual Local**, estableix en aquest document les seves normes d'estil per a un ús correcte de la llengua catalana com a llengua vehicular dels seus continguts, tant els escrits com els audiovisuals.

El llibre d'estil de **lamalla.cat** descriu com han de ser estructurades les notícies al diari digital, així com algunes especificitats de la redacció destinada al format web i criteris generals per a un ús correcte de la llengua com a vehicle d'expressió.

A més d'allò que recull el present llibre d'estil, **lamalla.cat** adopta com a seus els criteris lingüístics i de terminologia que es detallen al **Llibre d'estil de COMRàdio. Manual de llengua de les emissores municipals**.

Pel que fa a l'elaboració de continguts audiovisuals, **lamalla.cat** adopta com a seus els criteris del **Manual dels Informatius i les Notícies de la Xarxa de Televisions Locals**.

**DÍDAC BOZA**

Director de **lamalla.cat**

## 2. LA NOTÍCIA A LAMALLA.CAT

**lamalla.cat** és un mitjà digital, i això implica que integra en un mateix entorn diversos llenguatges: el text dels mitjans escrits, l'àudio de la ràdio i el vídeo de la televisió. Aquesta capacitat multimèdia que ofereix internet, i la immediatesa amb què permet treballar, obliguen a anar molt més enllà de la simple publicació electrònica de notícies escrites. Per això, en l'elaboració d'informacions escrites a **lamalla.cat** és obligatòria la utilització de tots els recursos multimèdia que es tinguin a l'abast.

En notícies o reportatges en vídeo expressament destinats per a **lamalla.cat**, el periodista seguirà el manual de redacció informativa de la **Xarxa de Televisions Locals**.

## 3. LA PORTADA

La portada de **lamalla.cat** és la primera referència del lector. Tindrà les especificitats següents:

### a) Titulars

A la portada, els titulars han de resumir, de manera tan sintètica com sigui possible, el contingut de la notícia. Encara que no és imprescindible que siguin oracions completes, sí que ens hem d'assegurar que el missatge sigui entenedor. Per exemple, una victòria esportiva es pot titular *Campions!*, si la imatge i el ressò de la notícia ja evidencien la resta (equip, competició, etc.).

### b) Epígrafs

De vegades, un grup de notícies pot formar part d'una situació o un esdeveniment determinat que les relaciona, i que generalment sol anar generant notícies almenys durant un temps determinat. En poden ser exemples les conseqüències d'unes eleccions importants (se signen pactes entre partits, es creen càrrecs nous, s'ha de formar govern, hi pot haver canvis rellevants en el poder, etc.) o una situació de crisi econòmica (augment de l'atur, expedients de regulació d'ocupació, baixades generalitzades a la borsa, canvis rellevants en la inflació o en els tipus d'interès, mesures governamentals, etc.).

En aquest cas podem emmarcar totes aquestes notícies sota d'un epígraf, on de manera breu (com a màxim una frase curta) donarem aquest context en què situem la notícia. En els exemples que hem donat podrien ser *Eleccions als Estats Units*, o *Mesures contra la crisi*.

També podem fer servir l'epígraf com una manera d'afavorir que se centri l'atenció en el més important. Per exemple, podem escriure l'epígraf *Entrevista al president d'ERC*, i a sota, com a titular, unes paraules extretes de l'entrevista que siguin rellevants.

L'epígraf l'escriurem en caixa alta i encapçalarà el grup de notícies que hi estiguin relacionades.

### c) Les referències temporals a la portada

Vegeu l'apartat 7.

## 4. LES PARTS D'UNA NOTÍCIA

Una notícia de **lamalla.cat** es compon dels elements següents:

### a) Titular (obligatori)

Els titulars serveixen per “vendre” la notícia al lector, a qui han de donar la informació principal. A **lamalla.cat** escriurem titulars informatius que per si mateixos permetin comprendre la notícia. Evitarem tant com sigui possible la redacció de titulars massa llargs.

Convé recordar que no usarem la lletra cursiva als titulars. Les paraules que hi hagin d'anar, en els titulars s'escriuran entre cometes simples (com l'apòstrof).

### b) Subtítol (opcional)

El subtítol permet incorporar dades que complementin el titular i que ajudin a fer més interessant la lectura de la notícia.

### c) Encapçalament o entradeta (*lead*) (obligatori)

És el primer paràgraf que segueix el titular o el subtítol (si n'hi ha). Ha de contenir els elements més rellevants de la notícia —que s'han de desenvolupar al cos de la notícia—, i no ha de ser excessivament llarg.

### d) Cos (obligatori)

És la part de la notícia on es dona la informació completa. La narració informativa ha d'anar del més important al que ho és menys. Els textos han de tendir a ser breus. Quan necessàriament s'hagi de fer una peça més llarga per tractar un tema amb més detalls, s'utilitzaran recursos com titolets en negreta que facilitin l'escombrat visual al lector.

### e) Recursos multimèdia i elements relacionats (sempre que sigui possible)

## 5. LA SIGNATURA DE LES NOTÍCIES

La signatura d'una notícia ha de reflectir l'autoria de la informació. Com que es poden donar força diversitat d'opcions, caldrà tenir en compte quina és la signatura pertinent en cada cas. Les signatures les escriurem en majúscules. A **lamalla.cat** farem servir les signatures que es concreten a continuació.

### a) Autoria d'agències

Les notícies d'agència o procedents de teletips no aniran mai signades només amb el nom de **lamalla.cat** o amb el nom del periodista que se n'hagi encarregat. Per a aquests casos, a l'editora ja existeixen fórmules que concreten aquesta autoria.

<i>Exemple</i>
EFE
AGÈNCIES / LAMALLA.CAT

## b) Notícies d'elaboració pròpia

Signarem amb el nostre nom les notícies d'elaboració pròpia, i també les que s'hagin basat en fonts externes, però s'hagin redactat fent una interpretació personal de la informació.

<i>Exemples</i>
MARTA SABATER JORDI RODRÍGUEZ

Si algunes dades de la notícia s'han obtingut per agència, però la part més rellevant de la redacció és pròpia, podem optar per una fórmula combinada del nostre nom i de l'agència. Un exemple d'aquest cas pot ser el sorteig de la loteria de Nadal. Obtindrem moltes dades d'agència (números premiats, localitats on ha tocat, etc.), però el text global segurament l'elaborarem nosaltres.

<i>Exemple</i>
MARTA PRAT / EFE EFE / SUSANNA BONET

Si tenim un tema propi, però preferim no signar com a autors, podem usar el nom del diari.

<i>Exemple</i>
LAMALLA.CAT

Si es tracta d'una notícia signada per un autor, però que és actualitzada en algun punt concret més tard per una altra persona, mantindrem el nom de l'autor i hi afegirem *redacció*. Seria el cas, per exemple, d'una notícia en què s'anés actualitzant el nombre de víctimes d'un atemptat o d'unes inundacions.

<i>Exemple</i>
JORDI SANS / REDACCIÓ

Finalment, es pot donar el cas d'una notícia que hagi estat redactada per un autor, però que després hagi hagut de ser modificada o ampliada substancialment. En aquesta circumstància, optarem per donar el nom dels dos autors. Per exemple, ens hi podem trobar en el seguiment d'una sessió parlamentària, quan al matí l'ha seguida un redactor, i a la tarda un altre.

<i>Exemple</i>
MIQUEL GARCIA / GINA ROURES

## 6. LES VARIANTS DIALECTALS DEL CATALÀ

El català normatiu admet formes d'arreu del domini lingüístic. Totes aquestes formes, doncs, podran ser usades en la redacció de textos de **lamalla.cat**. Les úniques limitacions a aquesta llibertat són, d'una banda, l'adequació al registre, i de l'altra, l'ús coherent de les formes normatives del dialecte usat. Per exemple, no s'usarà l'article salat del balear (d'acord amb els usos formals establerts pels mateixos parlants balears), o no s'alternaran en un mateix text les formes amb *v* del possessiu femení (com ara *seva*) amb les formes amb *u* (*seua*).

## 7. L'ÚLTIMA HORA I ACTUALITZACIÓ DE LES NOTÍCIES

Una de les raons de ser dels mitjans informatius al web són les notícies d'última hora. L'usuari d'internet espera trobar en el diari digital la màxima immediatesa, és a dir, que li ofereixi el reflex del que està passant just en aquell mateix moment. Per això, una de les prioritats del periodista digital és publicar la informació de què disposa amb la màxima rapidesa possible. En aquest sentit, a **lamalla.cat** seguirem les pautes següents:

### a) Publicació immediata del titular i l'encapçalament (*lead*)

Quan la immediatesa informativa ho requereixi, publicarem el titular i l'encapçalament de la notícia abans de continuar redactant el text, perquè convé que el lector conegui de seguida les primeres dades de la notícia. En aquests casos, al final del text publicat hi afegirem en *ampliació*, perquè el lector sàpiga que hi estem treballant.

### b) Els avisos d'última hora a la portada

En els casos d'informacions d'impacte o que es considerin especialment urgents, l'editor farà aparèixer un avís d'última hora a la portada, sense esperar a tenir la notícia redactada.

### c) El més important d'ara mateix

El temps és l'essència d'internet. Històries que no interessin a un diari de paper, o que no seran prou interessants per ser incloses en la propera edició d'un informatiu de televisió, sí que són importants en un diari digital, i fins i tot poden ocupar el primer titular de portada —encara que només sigui durant uns minuts. Un accident de trànsit que col·lapsi una autopista durant unes quantes hores, o una tempesta especialment intensa sobre una ciutat, poden ser primera matèria informativa a **lamalla.cat**.



## 8. LES REFERÈNCIES TEMPORALS

El temps verbal que utilitzarem de forma preferent serà el present d'indicatiu, sempre que puguem.

Com a norma general, en els textos i titulars de les notícies evitarem utilitzar termes temporals com *avui*, *ahir*, *abans d'ahir* o *demà*, perquè es corre el risc de despistar el lector (que per exemple pot llegir avui una notícia redactada ahir, i per tant les referències temporals les interpretarà de forma equivocada). Per això, preferirem fórmules com concretar el dia de la setmana amb un demostratiu (*aquest dilluns*, *aquest dijous*), o amb vinent o que ve (*dimarts que ve*, *divendres vinent*). Amb els mesos també preferirem les formes que concretin el nom del mes (*aquest febrer*, *el març vinent*, *l'agost passat*).

De tota manera, hi ha excepcions importants a aquesta norma: les notícies que reclamen absoluta immediatesa. Són els casos següents:

**a) Els titulars i subtítols de la portada.** L'editor ha de reforçar tant com pugui el valor de la immediatesa i els servei d'informació continuada. En conseqüència, és recomanable adaptar el titular de portada incloent la referència temporal partint del moment present. Per exemple: *Es preveuen nevades intenses als Pirineus aquesta nit*.

**b) Les notícies de seguiment continuat.** Aquestes notícies també demanen la màxima immediatesa. En són exemples l'evolució d'un atracament, o les retencions de trànsit en l'operació tornada d'unes vacances. Per exemple: *Detinguts aquest matí els dos reclusos que es van escapar ahir de la presó de Ponent*.

**c) Les prèvies.** Els textos de les prèvies poden tenir una funció plenament temporal. Generalment aquests articles tenen una vigència limitada i han d'actualitzar-se un cop s'hagi generat la informació que anunciaven. És per això que, en aquest cas, no hem de patir per utilitzar termes com *avui* o *ahir*, que comprometen respecte a l'hora de lectura. A més, és recomanable evitar el temps futur del verb i utilitzar, en canvi, el present amb valor de futur. Per exemple: *Aquesta tarda Mas es reuneix amb Sánchez-Camacho*.

## 8. EL TRACTAMENT DE L'ÚS DE LA PERSONA A LES NOTÍCIES

S'ha de diferenciar clarament el llenguatge en la redacció de notícies del que farem servir quan ens adrecem a l'usuari en relació amb la seva participació o bé del que puguem emprar en formats o continguts no estrictament informatius.

En conseqüència:

a) En articles informatius no utilitzarem mai la primera persona ni la segona persona (del singular o del plural) per adreçar-nos al lector. Per exemple:

<i>No direm</i>	<i>Direm</i>
Us vam informar que...	<b>lamalla.cat</b> va informar que...
Tens més garanties que...	El consumidor té més garanties que...

b) En articles informatius, no construirem mai frases en imperatiu.

<i>No direm</i>	<i>Direm</i>
Deixa el tabac, dona! T'ho diu l'Emma Vilarasau	Salut fitxa Emma Vilarasau per a una campanya antitabac
Si viatges per Europa, porta la targeta sanitària	La targeta sanitària garanteix l'atenció mèdica a tot Europa

Aquest principi és fonamental per distingir el nostre diari digital d'una altra mena de webs institucionals o vinculades directament a qualsevol departament de l'Administració.

## 10. EL LLENGUATGE NO SEXISTA

Les llengües romàniques tenen una característica comuna: són llengües de gènere. El català n'és un exemple, ja que els substantius (i els adjectius, els articles, els pronoms) varien segons el gènere (masculí o femení). Per tant, tot allò que faci referència al gènere té tant forma masculina, com femenina.

A l'hora de redactar es tendeix a utilitzar paraules masculines per referir-se a un col·lectiu que engloba els dos gèneres o bé hi ha qui prefereix expressar els dos gèneres i escriure frases amb construccions com *els diputats i les diputades, els professors i les professores...* En el llenguatge informatiu del diari digital, evitarem aquesta mena de construccions dobles que només estan permeses al web infantil **PetitaXarxa.cat** (*els nens i les nenes*) o recollim entre cometes la cita textual d'algú

### a) Noms genèrics

Per tal de seguir els principis de llegibilitat i claredat, a **lamalla.cat** no usarem aquestes estructures dobles (*els alcaldes i les alcaldesses*) per tal de no allargar les frases i per no fer-les enrevesades. I pel de respectabilitat, farem servir formes genèriques (mots col·lectius, noms d'unitats administratives, expressions formades a partir de mots com ara persona, etc.) sempre que sigui possible.

<i>En lloc de</i>	<i>Farem servir (sempre que sigui possible)</i>
destinatari	destinació / persona destinatària / persona a qui s'adreça
adolescents	adolescència
alumnes	alumnat
ciutadans	ciutadania
població	poble/societat
consellers	Consell Executiu / Govern
electors	electorat
fills	descendència
funcionaris	funcionariat
homes	gent/ humanitat/població
joves	joventut / jovent
membres	agrupació/assemblea/comissió
nens	infància/canalla/mainada/quitxalla
nois	joventut/jovent
presos	població reclusa
socis	agrupació/associació
treballadors	personal/plantilla
veïns	veïnat (en un barri) / comunitat (en un edifici)
voluntaris	voluntariat

#### **b) Noms de professions**

Pel que fa a les denominacions d'activitats usarem les formes genèriques que permeten fer referència a tot el conjunt de membres, tant dones com homes, que s'hi dediquen.

<i>En lloc de</i>	<i>Farem servir</i>
advocats	advocacia
empresaris	empresariat
jutges	judicatura
degans	deganat
gerent	gerència
metges	personal mèdic
professors	docència/professorat/claustre

#### **c) Noms d'organismes i unitats administratives**

A vegades en alguns textos és igual saber si és un home o una dona la persona que ocupa un càrrec, ja que és més important el càrrec que la persona. La finalitat és donar validesa al càrrec independentment de la persona que l'ocupa (càrrecs que apareixen en lleis, estatuts, rètols de despatxos, sol·licituds...). De manera que en aquests casos també es preferirà la forma neutra.

<i>En lloc de</i>	<i>Farem servir</i>
alcalde	ajuntament/alcaldia
assessors	assessoria / consell assessor / conseller departament / conselleria / consell
degà	deganat
delegat	delegació
director	direcció
gerent	gerència
president	presidència
redactors	consell de redacció
regidor	regidoria
secretari	secretaria
vocal	vocalia

## 11. ELS ENLLAÇOS

Els enllaços amb notícies que estiguin relacionades amb la que es redacta s'establiran en un requadre a part, situat a l'esquerra de la pantalla. L'enllaç s'establirà a partir del titular de la notícia relacionada. A la part inferior del requadre es poden incloure enllaços amb altres documents, institucions, etc.

Els enllaços externs dins del text s'establiran directament a partir de mots clau, i no a través de redaccions que allarguin el text amb l'únic propòsit d'establir l'enllaç. A més, establim aquests enllaços prenent només les paraules imprescindibles.

<i>No escriurem</i>	<i>Escriurem</i>
<a href="#">Els estudiants mostraven el seu desacord amb l'Espai Europeu d'Educació Superior (EEES), conegut com Pla de Bolonya.</a>	Els estudiants mostraven el seu desacord amb l'Espai Europeu d'Educació Superior (EEES), conegut com <a href="#">Pla de Bolonya</a> .
El Protocol de Kyoto, que podeu consultar <a href="#">aquí</a> , establia que...	El <a href="#">Protocol de Kyoto</a> establia que...

## 11. MAGNITUDS I REFERÈNCIES TEMPORALS NO USUALS

Hem de facilitar sempre la informació al lector. Això implica que tant les referències temporals com les magnituds que no siguin d'ús habitual aquí les traslladarem a referències familiars per al lector. Per tant, les quantitats expressades en moneda estrangera les traduirem en euros, donarem l'equivalència dels anys de l'hègira, etc. Si convé, podem fer arrodoniments.

<i>Escriurem</i>	<i>No escriurem</i>
La Suda de Lleida es va edificar l'any 882.	La Suda de Lleida es va edificar l'any 260 de l'hègira
va costar uns 39.500 euros	va costar 50.000 dòlars
una multa de 325 euros	una multa de 500 francs suïssos
l'incendi ha cremat 50,5 hectàrees	l'incendi ha cremat 125 acres
una temperatura de 5°C	una temperatura de 41 graus Fahrenheit

Si es considera convenient, es pot afegir la dada original entre parèntesi: *La Suda de Lleida es va edificar l'any 882 (260 de l'hègira)*.

## 13. REFERÈNCIES GEOGRÀFIQUES

Tenint en compte que una de les prioritats de **lamalla.cat** és la informació de proximitat, hem d'intentar no presentar les localitats catalanes com si fossin realitats molt allunyades. Així, per exemple, d'acord amb aquest principi pot resultar contradictori presentar capitals de comarca com si fossin desconegudes, donant-ne sistemàticament la concreció comarcal entre parèntesi.

Quan hàgim de donar el nom de la comarca sol entre parèntesi, ho farem sense donar l'article de la comarca. Si no, escriurem l'article (convé recordar, però, que Osona no duu article).

### 13.1. Localitats que no duren entre parèntesi el nom de la comarca

No concretarem entre parèntesi la comarca a què pertanyen certes localitats. Són els casos següents:

a) Les capitals de comarca no duren a continuació el nom de la comarca entre parèntesi.

b) Les localitats que duguin incorporat el nom de la comarca (complet o incomplet). En aquest cas, caldrà anar amb compte amb alguns casos que poden induir a error, com Cassà de la Selva (Gironès) o Bellcaire d'Urgell (Noguera).

c) A criteri de l'editor, es pot prescindir també de localitzar així algunes localitats ben conegudes per motius diversos, com ara l'alta demografia, o el seguiment mediàtic continuat arran d'algun cas. És el cas de l'Hospitalet de Llobregat o de Vandellòs, respectivament.

<i>Escriurem</i>	<i>No escriurem</i>
Mataró inaugura avui...	Mataró (Maresme) inaugura avui...
Castellnou de Bages celebra...	Castellnou de Bages (Bages) celebra...
Avinyonet del Penedès ha arribat...	Avinyonet del Penedès (Alt Penedès) ha arribat...
Castellar del Vallès tindrà...	Castellar del Vallès (Vallès Occidental) tindrà...

### 13.2. Ús d'algunes designacions

#### a) Espanya / Estat espanyol

De vegades es fa servir la denominació *Estat espanyol* com si es tractés d'una expressió sinònima d'*Espanya*. Però aquestes dues denominacions no són sempre equivalents. Per exemple, si parlem dels *treballadors de l'Estat espanyol* ens referim als *funcionaris*, i no als *treballadors de tot Espanya*. Parlarem d'*Estat espanyol* quan fem referència a l'estructura institucional, organitzativa o de poder. En la resta de casos, direm simplement *Espanya* o farem servir senzillament l'adjectiu.

D'altra banda, el context pot permetre, en molts casos, prescindir de l'adjectiu *espanyol*, que queda sobreentès.

<i>Escriurem</i>	<i>No escriurem</i>
Les pluges de la setmana passada arreu d' <u>Espanya</u> ...	Les pluges de la setmana passada arreu de l' <u>Estat espanyol</u> ...
El sou mitjà dels ciutadans <u>espanyols</u> ...	El sou mitjà dels ciutadans de l' <u>Estat espanyol</u> ...

Alguns usos apropiats de la designacions *Estat (espanyol)* són els següents:

<i>Escriurem</i>
L' <u>Estat espanyol</u> s'organitza en comunitats autònomes. Les inversions de l' <u>Estat</u> a Catalunya han baixat respecte de l'any passat. Els pressupostos generals de l' <u>Estat</u> s'han aprovat amb els vots...

#### b) País Valencià / Comunitat Valenciana

La forma oficial del territori és Comunitat Valenciana, però això no ha d'impedir que puguem continuar utilitzant també sense limitacions el nom d'ús tradicional *País Valencià*, especialment en els casos en què la notícia no es limiti a qüestions pròpiament oficials i administratives.

<i>Escriurem</i>
Les editorials del País Valencià han organitzat un acte... Les localitats més turístiques del País Valencià són... La sequera que afecta el País Valencià...

#### c) País Basc / Euskadi

La forma catalana és *País Basc*, i per tant és la forma que preferirem sempre. De tota manera, si convé podrem utilitzar la forma *Euskadi* com a sinònima.

## 14. REFERÈNCIES INSTITUCIONALS

### a) Govern i president

El Govern de la Generalitat de Catalunya es pot anomenar amb aquesta designació completa, però també en podem dir *Govern català*, *Govern de Catalunya* o *Govern de la Generalitat*. A més, tenint en compte que **lamalla.cat** és un mitjà d'atenció preferent a l'àmbit català, entendrem que quan fem servir l'expressió el *Govern* a seques, ens referim al Govern català.

Paral·lelament, podem referir-nos al *president de la Generalitat*, *el president català* o *el president del Govern català*. De manera anàloga al cas anterior, la designació *el president* a seques es referirà per defecte al president de la Generalitat de Catalunya.

En el context d'una notícia referida a Catalunya o a Espanya escriurem com a norma general *Govern central* per referir-nos a l'administració general de l'Estat. Serà així sempre en la primera referència dins del text. No obstant això, i després d'haver utilitzat en el text aquesta denominació almenys una vegada, no caldrà que apliquem la mateixa fórmula totes les vegades següents, en les quals podem prescindir de l'adjectiu *central* sempre que no es pugui generar confusió amb altres governs (sigui el català o el d'una comunitat autònoma).

La denominació *Govern espanyol*, en canvi, la farem servir en notícies de context internacional, però no pas quan estiguem informant sobre actualitat política d'Espanya o de Catalunya

<i>Escriurem</i>	<i>No escriurem</i>
El Govern central consensuarà amb les comunitats autònomes...	El Govern espanyol consensuarà amb les comunitats autònomes

Un exemple correcte d'utilització de la fórmula *Govern espanyol* seria: *El Govern espanyol reconeixerà oficialment les autoritats rebels que han derrocat el règim de Gaddafi a Líbia.*

No farem servir mai com a forma sinònima de *Govern central* la designació *Govern de Madrid*, que només hem de fer servir quan al·ludim al Govern de la comunitat autònoma de Madrid, que lògicament no és el mateix govern que l'estatal.

<i>Exemples</i>
El Govern assegura que exigirà el compliment de l'Estatut. [= El Govern català] El Govern central aprova un paquet de mesures per fer front a la crisi. El Govern espanyol intentarà mantenir les ajudes que rep de la Unió Europea.

## b) Formes protocol·làries

En la redacció de notícies no farem servir mai els tractaments protocol·laris.

<i>Escriurem</i>	<i>No escriurem</i>
L' <u>alcalde de Barcelona</u> , Xavier Trias, va remarcar que...	L' <u>Excel·lentíssim</u> Senyor Xavier Trias i Vidal de Llobatera, alcalde de Barcelona, va remarcar que...
La <u>presidenta del Parlament de Catalunya</u> , Núria de Gispert, va inaugurar...	La <u>Molt Honorable Senyora</u> Núria de Gispert i Català, presidenta del Parlament de Catalunya, va inaugurar...
El <u>rei</u> assistirà a la reunió entre...	<u>Sa Majestat</u> el rei Joan Carles I assistirà a la reunió entre...

## c) Rei / monarca / sobirà

Apuntem també que no utilitzarem la forma *sobirà* per referir-nos a reis o prínceps d'estats democràtics, ja que entenem que la sobirania recau en el poble a través dels parlaments. En canvi, sí que podem referir-nos als reis com a *monarques*.

# 15. TIPOGRAFIES, ABREVIACIONS I SÍMBOLS

**15.1. Cometes, cometa simple i negreta** (Tot i ser perfectament normativa, no utilitzarem la lletra cursiva per raons tècniques i pràctiques, atès que l'ús habitual és traslladar continguts des d'un editor de textos fins al gestor de continguts de **lamalla.cat** i aquest els converteix automàticament a text pla i tenint en compte també que algunes aplicacions del gestor de continguts no admeten la cursiva, per exemple, les notícies 'minut a minut').

	<i>Les usarem</i>	<i>No les usarem</i>	<i>Exemples</i>
Cometes	<ul style="list-style-type: none"><li>• En declaracions o citacions literals</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Estrangerismes</li><li>• En tecnicismes</li><li>• Per emfasitzar</li><li>• En títols (llibres, pel·lícules...)</li></ul>	<p>El diputat ha titllat els pressupostos de "desastrosos i antisocials".</p> <p>La consellera va dir que "el govern té la voluntat de dialogar amb l'oposició per arribar a acords en temes de país".</p>
Cometa simple	<ul style="list-style-type: none"><li>• En expressions no normatives</li><li>• En estrangerismes no catalanitzats</li><li>• En tecnicismes que convingui explicar</li><li>• Els títols d'obres artístiques i mitjans de comunicació</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Als titulars la substituïrem sempre per la cometa simple</li><li>• Sobrenoms de reis, papes i sants</li></ul>	<p>"Per fumar-se un <i>peta</i> no passa res", diu aquest noi de tretze anys.</p> <p>Aquest 'lobby' és partidari de...</p> <p>La 'diabetis gestacional', un tipus de diabetis que afecta les dones</p>



	escrits <ul style="list-style-type: none"> <li>• Eslògans</li> <li>• Sobrenoms, pseudònims i àlies</li> <li>• Noms propis de vehicles i transports</li> <li>• Noms científics d'animals i plantes</li> </ul>		embarassades,... Enguany se celebra el centenari de l'autora de 'La plaça del Diamant'. L'esperit del 'No a la guerra' va estendre's ràpidament. L'etarra José López Peña, àlies 'Thierry', va ser detingut... El naufragi del 'Titanic'... L'"Amanita phalloides', coneguda també com farinera borda, és un bolet mortal.
Negreta	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Títols de les notícies</li> <li>• Referències corporatives del grup <b>XAL-COMRàdio</b></li> <li>• Opcionalment podem fer servir negreta dins del text de notícia per destacar una paraula o una frase, però no hem d'abusar d'aquest recurs.</li> </ul>		<b>lamalla.cat</b> <b>Xarxa Audiovisual Local (XAL)</b> <b>XAL</b> <b>Xarxa de Televisions Locals (XTVL)</b> <b>XTVL</b> <b>XN</b> <b>COMRàdio</b> <i>XarxaCOM</i> [en cursiva, perquè és un mitjà escrit]

## 15.2. Majúscules i minúscules: casos dubtosos

El requadre següent recull els casos que solen presentar més dubtes en els usos de majúscules i minúscules. Prenem com a base el document *Majúscules i minúscules*, editat per la Generalitat de Catalunya, de manera que els casos que no apareguin aquí es poden consultar en aquesta publicació (consultable gratuïtament a internet).

		<i>Però...</i>	<i>Exemples</i>
MAJUSCULES	Formes de tractament no catalanes		Sir Paul McCartney Monsieur Dupont
	Nom propi d'una	Si es fa servir de manera genèrica, s'escriu en	el Govern Civil de Barcelona la Diputació de Barcelona l'Ajuntament de Sabadell

	institució, organisme, entitat, empres	minúscula	el Registre Civil de Mataró el Jutjat de Primera Instància número 2 la Universitat Rovira i Virgili
			Tots els departaments han acordat... Les diputacions atendran... Pots tramitar-ho en qualsevol registre civil. Les universitats públiques asseguren que...
	Entitats juridicopúbli ques i religioses	Si es fa servir de manera genèrica, s'escriu en minúscula	l'Església catòlica l'Administració catalana l'Estat espanyol l'Administració local
			Les administracions locals han de... Es tracta d'una qüestió d'estat Els estats europeus S'han casat a l'església del poble
	Òrgans de gestió	Si es fa servir de manera genèrica, s'escriu en minúscula	la Secretaria General de Política Lingüística la Comissió de Cultura el Ple de l'Ajuntament del Vendrell
			Durant les sessions dels plens... Totes les secretaries generals han fet... Aquesta qüestió no s'ha pogut estudiar en ponència
	Festivitats		l'Onze de Setembre el Cap d'Any Nadal Sant Esteve
	Fets històrics singulars		la Segona República la Revolució Francesa la Primavera de Praga
	Congressos, simposis i jornades		Tercer Simposi Pompeu Fabra Segones Jornades d'Educació Especial Primer Congrès Internacional de Psiquiatria
	Xarxes socials		Facebook Twitter

			Youtube (Per diferenciar-ho del text encara que el seu logotip sigui en minúscula)
	Premis i distincions		la Creu de Sant Jordi el Premi d'Honor de les Lletres Catalanes la Copa d'Europa
MINÚSCULES	Càrrecs oficials		el president de la Generalitat la diputada del Partit Popular el conseller de Cultura la ministra de Defensa el president Pujol
	Títols nobiliaris	Quan fem servir el terme rei sense concretar el nom, s'escriu en majúscula.	el rei de Suècia el comte de Barcelona el rei Joan Carles ha presidit la reunió... el Rei ha presidit la reunió
	Altres formes de tractament	Si aquestes formes van incloses dins un nom propi de festivitat, s'escriuen en majúscula	Segons aquesta versió, santa Llúcia... Diuen que mossèn Alcover...
			les coques de Sant Joan la celebració de Sant Jordi el dia de Sant Esteve
	Divisions temporals: mesos de l'any, dies de la setmana, estacions, èpoques	Si aquestes formes van incloses dins un nom propi de festivitat, fet històric singular etc., s'escriuen en majúscula	el dia 6 de gener dijous que ve la primavera de l'any que ve l'edat mitjana
			l'Onze de Setembre aquest Divendres Sant la Primavera de Praga
	Títols d'obres, publicacions		'Terra baixa' d'Àngel Guimerà 'La plaça del Diamant' de Mercè Rodoreda 'El senyor dels anells' de Tolkien

	i treballs: només majúscula inicial, i majúscules que ho siguin per altres motius (noms propis, etc.)	Les publicacions periòdiques (diaris, setmanari, revistes) duen en majúscula tots els noms i adjectius	'La lletera de Vermeer'
			un article a 'Serra d'Or' el diari 'El Periódico' el setmanari 'El Temps'
	Títols de documents oficials com lleis, resolucions, etc., només duen la majúscula inicial		Segons la Llei de política lingüística... la Llei de l'audiovisual
	Els documents acreditatius		el document nacional d'identitat el passaport la cartilla de la Seguretat Social
	La designació genèrica dels accidents i llocs geogràfics		la collada de Toses el mar Mediterrani la plana de Vic el castell de Balsareny la península Ibèrica
	La designació genèrica del tipus de via		la plaça de Sant Jaume el carrer Major la ronda de Dalt

Convencionalment, escriurem la paraula *internet* en minúscula (com escrivim en minúscula *telèfon* o *fax*).

### 15.3. Sigles i acrònims

#### a) Característiques generals

Les sigles són abreviacions de denominacions formades per més d'una paraula, generalment es formen a partir de les inicials absolutes de les paraules principals de la denominació que s'ha d'abreujar i esdevé un mot nou.

Els acrònims segueixen una formació semblant, però no es creen necessàriament a partir de les inicials de paraula ni corresponen forçosament amb les síl·labes, ja que el seu objectiu és que puguin ser llegits com paraules (Centre de Terminologia Catalana, TERMCAT).

Escriurem les sigles sempre en majúscules, en rodona i sense signes gràfics (apostrofacions, accents, dièresis); entre les lletres no hi ha d'anar cap punt ni espai. Tampoc no es poden partir al final de línia. Excepcionalment poden dur una lletra en minúscula (UdG, Universitat de Girona). Però sí que s'escriuen en minúscula quan es despleguen (DNI, però document nacional d'identitat), llevat que siguin noms d'organitzacions (la UFEC, Unió de Federacions Esportives de Catalunya).

Els acrònims segueixen el mateix patró, però sí que poden dur accent, tenint en compte les normes d'accentuació tradicionals, quan ja han passat a ser lexicalitzats per assegurar-ne una bona pronunciació i es poden partir al final de línia, ja que funcionen com a paraules (làser, mòdem).

Poden estar formats per altres caràcters (xifres, símbols): TV3 (Televisió de Catalunya), R+D (recerca i desenvolupament). En cas de combinar xifres i lletres, se solen separar amb guionet o bé amb un espai (l'11-S, l'11 S per l'Onze de Setembre).

### **b) Apostrofació segons la lectura**

Per saber quan s'han d'apostrofar els articles definits *el* i *la* o la preposició *de*, cal diferenciar entre les sigles i els acrònims que es llegeixen com a mots (IVA) o bé els que es lletregen (UGT).

Pronunciació sil·làbica: s'apostrofen o no segons les regles generals d'apostrofació dels mots sencers:

l'IVA	impost sobre el valor afegit
la NASA	Agència Nacional per a l'Aeronàutica i l'Espai
la CIA	Agència Central d'Intel·ligència
l'UCI	unitat de cures intensives
la UFEC	Unió de Federacions Esportives de Catalunya
la UEFA	Unió d'Associacions Europees de Futbol
de RENFE	Xarxa Nacional de Ferrocarrils Espanyols
d'IVA	impost sobre el valor afegit
l'INCANOP	Institut Català de Noves Professions
l'ONU	Organització de les Nacions Unides
la UOC	Universitat Oberta de Catalunya

Pronunciació lletrejada: es llegeixen lletra per lletra, si la sigla comença amb vocal també s'usa l'apòstrof segons les normes generals.

Si la primera lletra és una vocal o una consonant el nom de la qual té vocal inicial (*f, h, l, m, n, r, s, x*), s'apostrofen els articles *el* i *la* i la preposició *de*. Seguint les normes bàsiques d'apostrofació, l'article femení *la* no s'apostrofa quan la vocal inicial és una *i* o una *u* àtones (*la unió, la unitat, la universitat, la inspecció, la internacional...*).

el PIB	[péibé]	producte interior brut
l'IPC	[l'ipecé]	índex de preus de consum
la UPC	[la upecé]	Universitat Politècnica de Catalunya
l'FMI	[l'efaemaí]	Fons Monetari Internacional
l'FM	[l'efaema]	freqüència modulada
el KGB	[el cagebe]	Comitè de Seguretat de l'Estat
l'SPD	[l'essapédé]	Partit Socialdemòcrata Alemany
la IBM	[la ibéema]	International Business Machines
la ITV	[la itebé]	inspecció tècnica de vehicles

d'ADN	[d'adeéna]	àcid desoxiribonucleic
d'UGT	[d'ueté]	Unió General de Treballadors

Tinguin la pronunciació que tinguin, en cas que comencin per *i* o *u*, cal tenir en compte si aquestes són tòniques o àtones.

la UFEC	Unió de Federacions Esportives de Catalunya
la UdG	Universitat de Girona
l'IVA	impost sobre el valor afegit
l'Idescat	Institut d'Estadística de Catalunya (s'apostrofa, malgrat que la <i>i</i> és àtona, perquè la paraula és masculina)

No s'apostrofa en cas que comencin per un so consonàntic.

el DNI	[el deenaí]	document nacional d'identitat
la BBC	[la bebesé]	British Broadcasting Corporation
de DGT	[de degeté]	Direcció General de Trànsit

Combinació de pronunciació sil·làbica amb la lletrejada: segueixen el criteri de les lletrejades.

el PCUS	[el pe-cus]	Partit Comunista de la Unió Soviètica
l'MPOC	[l'ema-poc]	malaltia pulmonar obstructiva crònica
la BDOL	[la be-dol]	bases de dades lexicogràfiques
MS-DOS	[l'ema-essa-dos]	MicroSoft Disk Operating System
MNAC	[el mcnák]	Museu Nacional d'Art de Catalunya

Essa líquida: davant essa líquida, d'acord amb les normes generals, no apostrofem l'article femení *la* (ni la preposició *de*) com, per exemple, la SGAE (la Societat General d'Autors i Editors).

No apostrofarem mai la preposició *de*: de SCSI (Interfície de Sistema de Petits Ordenadors).

### c) Lexicalització

A vegades n'hi ha que passen a comportar-se com a unitats lèxiques incorporades a la llengua general per la seva alta freqüència d'ús, perden les majúscules i se sotmeten a les normes d'accentuació de les paraules tradicionals, poden flexionar-se en nombre i, fins i tot, formar derivats.

radar	radio detecting and ranging
pimes	petita i mitjana empresa
sida	síndrome d'immunodeficiència adquirida
bit, bits	binary digit
mòdem	modulator-demodulator
ovni	objecte volador no identificat
laser	light amplification by stimulated emission of radiation
motel	motorist hotel

### d) Pluralització

No han de portar cap marca de plural, sinó que s'indica per l'article que precedeix les sigles (les ONG i no pas les ONG's ni les ONGs, per la sigla d'organitzacions no governamentals).

Tampoc no es marca el plural duplicant les lletres, tret de casos en què ja ha quedat fixat per tradició. Les excepcions són: CCOO (Comissions Obreres) i PPCC (Països Catalans).

### e) Gènere

En general, les sigles i els acrònims conserven el gènere que té la denominació completa.

el DOGC	el Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya
el MACBA	el Museu d'Art Contemporani de Barcelona
la UPC	la Universitat Politècnica de Catalunya
una TAC	una tomografia axial computada
les PAAU	les proves d'aptitud per a l'accés a la universitat
els EUA	els Estats Units d'Amèrica

Per saber quan traduir-ho, mireu el punt 16.3

## 15.4. Números

### a) Escriurem en lletres

<i>En lletres</i>	<i>Exemples</i>
<ul style="list-style-type: none"> <li>En general, tots els números fins al nou. En els titulars podem escriure'ls en números, si convé.</li> <li>Les paraules <i>milió, bilió, trilió</i>, etc.</li> <li>La quantitat de milions, bilions, etc., quan sigui un número sencer inferior a deu.</li> <li>Els números que s'utilitzen com a sinònims d'una organització o agrupació.</li> </ul>	<p>els <u>dos</u> candidats a la presidència</p> <p>les <u>tres</u> novel·les finalistes</p> <p>els <u>cinc</u> detinguts per l'atemptat</p> <p>les obres han costat <u>dos milions</u> d'euros</p> <p>un país de <u>tres milions</u> d'habitants</p> <p>el govern injectarà <u>sis bilions</u> d'euros als bancs perquè tinguin liquiditat</p> <p>l'<u>onze</u> titular [d'un equip de futbol]</p> <p>els <u>Vint-i-set</u> [països de la UE]</p>
<p><b>Excepcions</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Les edats (menys si és <i>un any</i>)</li> <li>Els números que formin part d'una sèrie, com els números dels edificis d'un carrer o els d'una publicació periòdica</li> <li>Els números que formin part d'un nom propi, com en models de marques, carreteres o línies de transport</li> <li>Els números que representin el nom de la xifra, com en dorsals esportius</li> <li>Els números que tinguin valor estadístic</li> </ul>	<p>una nena de <u>5</u> anys</p> <p>l'edifici, al carrer Major número <u>10</u>,...</p> <p>el número <u>7</u> de la revista <i>Sàpiens</i></p> <p>van robar un Audi <u>A4</u></p> <p>la línia C-<u>2</u> de Rodalies</p> <p>duu el dorsal número <u>9</u></p> <p>dels <u>300</u> controls fets en aquest punt, <u>40</u> van donar positiu en el test</p>

<ul style="list-style-type: none"> <li>• Els números amb decimals</li> <li>• Les dates en general</li> <li>• Les qualificacions</li> <li>• Temperatures, latitud, resultats esportius</li> </ul>	<p>d'alcoholèmia, i <u>27</u> en el drogotest</p> <p>la inversió serà de <u>5'2</u> milions d'euros</p> <p>el referèndum es farà el <u>8</u> de març</p> <p>va treure un <u>8</u> de mitjana</p> <p>una temperatura de 2°C</p>
--	--

## b) Escriurem en números

<i>En números</i>	<i>Exemples</i>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• En general, els números superiors a nou</li> <li>• Els números fins a nou es poden escriure en xifres als titulars (opcional)</li> <li>• Les edats (menys si és <i>un any</i>)</li> <li>• Els números que formin part d'una sèrie, com els números dels edificis d'un carrer o els d'una publicació periòdica</li> <li>• Els números que formin part d'un nom propi, com en models de marques, carreteres o línies de transport</li> <li>• Els números que representin el nom de la xifra, com en dorsals esportius</li> <li>• Els números que tinguin valor estadístic</li> <li>• Els números amb decimals</li> <li>• Les dates en general</li> <li>• Les qualificacions</li> </ul>	<p>els <u>11</u> països participants</p> <p>les <u>18</u> escoles bressol de la ciutat</p> <p>els <u>42</u> veïns afectats</p> <p>Detinguts <u>7</u> etarres a França</p> <p>una nena de <u>5</u> anys</p> <p>l'edifici, al carrer Major número <u>10</u>,...</p> <p>el número <u>7</u> de la revista <i>Sàpiens</i></p> <p>van robar un Audi A<u>4</u></p> <p>la línia C-<u>2</u> de Rodalies</p> <p>duu el dorsal número <u>9</u></p> <p>dels <u>300</u> controls fets en aquest punt, <u>40</u> van donar positiu en el test d'alcoholèmia, i <u>27</u> en el drogotest</p> <p>la inversió serà de <u>5'2</u> milions</p>



<ul style="list-style-type: none"> <li>• Temperatures, latitud, resultats esportius</li> </ul>	d'euros el referèndum es farà el <u>12</u> de març va treure un <u>8</u> de mitjana están a una temperatura de 2°C
<b>Excepcions</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Les paraules <i>milió, bilió, trilió</i>, etc.</li> <li>• Els números que s'utilitzen com a sinònims d'una organització o agrupació</li> </ul>	les obres han costat <u>dos milions</u> d'euros un país de <u>tres milions</u> d'habitants el govern injectarà <u>sis bilions</u> d'euros als bancs perquè tinguin liquiditat l' <u>onze</u> titular [d'un equip de futbol] els <u>Vint-i-set</u> [països de la UE]

### c) Altres consideracions

Els decimals sempre els separarem amb una coma, no amb un punt.

<i>Escriurem</i>	<i>No escriurem</i>
3'5 milions d'habitants	3.5 milions d'habitants
2'4 bilions d'euros	2.4 bilions d'euros

Escriurem un punt cada tres dígit de la part sencera d'una quantitat.

<i>Escriurem</i>	<i>No escriurem</i>
3.540.000 habitants	3540000 milions d'habitants
1.850.000 euros	1850000 bilions d'euros

Com és habitual, escriurem en números romans els ordinals de monarques i papes, i els segles. Per exemple, Joan Carles I, Benet XVI, el segle XVIII.

### 15.5. Hores

Utilitzarem el format de 24 hores. Escriurem *13.45h* per tres quarts de dues del migdia, i les *20.30h* per dos quarts de nou del vespre. En el cas de les hores en punt escriurem les *8.00h* per les vuit del matí, les *12.00h* per al migdia, *0.00h* per a la mitjanit i les *0.30h* per a dos quarts d'una de la matinada. Convencionalment, escriurem la hac just al costat del número.

<i>Escriurem</i>	<i>No escriurem</i>
es reuniran a les 14.30h	es reuniran a dos quarts de tres / es reuniran a les dues i mitja
les portes s'obriran a les 18.45h	les portes s'obriran a tres quarts de set

Quan hàgim de donar una referència de temps respecte a un país amb un ús horari diferent del nostre escriurem l'equivalència entre parèntesi, seguida preferentment de la fórmula *hora a Catalunya*. No farem servir la forma *hora catalana*. En algun context també pot ser utilitzada la forma *hora espanyola*, d'ús molt estès, també des del punt de vista oficial. (De tota manera, s'ha de tenir en compte que parlar *d'hora espanyola* és confús pel fet que els fusos horaris no encaixen exactament amb delimitacions politicoadministratives.)

## 15.6. Símbols

Com a norma general, evitarem l'ús dels símbols en els textos de les notícies, tant en el cos del text com en els titulars.

<i>Escriurem</i>	<i>No escriurem</i>
la reunió va durar <u>dues hores</u>	La reunió va durar <u>2h</u>
l'aparell fa <u>cinc centímetres</u>	l'aparell fa <u>5 cm</u>
el nadó ha pesat <u>tres quilos i mig</u>	el nadó ha pesat <u>3'5 kg</u>
la targeta costa <u>15 euros</u>	la targeta costa <u>15 €</u>
un pis de <u>30 metres quadrats</u>	un pis de <u>30 m2</u>

Excepcionalment, usarem els símbols en els casos següents:

- Usarem sempre el símbol del tant per cent (%)
- Usarem sempre el símbol dels graus centígrads (°C)
- Podrem usar símbols quan el text tingui valor estadístic, i hi apareguin força xifres i magnituds. En aquest cas, l'ús dels símbols en facilita la lectura.
- Podrem usar símbols sense restriccions en taules o gràfics.

## Aspectes lingüístics

### 16. USOS DEL GUIONET

Segons l'Institut d'Estudis Catalans, la normativa sobre l'ús del guionet és la següent.

#### S'escriuen amb guionet

- numerals compostos (ordinals i cardinals): *vint-i-tres, vint-i-tresè, tres-cents, tres-centè...*
- mots compostos amb el nom d'un punt cardinal: *nord-americà, nord-est, sud-africà, sud-eslau, sud-oest...*
- compostos repetitius i expressius: *baliga-balaga, bitllo-bitllo, a corre-cuita, fru-fru, gara-gara, leri-leri, a mata-degolla, nap-buf, non-non, nyigo-nyigo, de nyigui-nyogui, pengim-penjam, piu-piu, poti-potitic-tac, fer la viu-viu, xano-xano, xiu-xiu, xup-xup, zig-zag...*
- compostos que són manlleus no adaptats: *agnus-dei, dalailama, ex-libris, flint-glass.*
- petit grup de mots o expressions singulars: *abans-d'ahir, adéusiau, dellà-ahir, al després-dinar, despús-ahir, despús-anit, despús-demà, quisap-lo (qui-sap-la).*

#### S'escriuen sense guionet

- mots construïts amb prefixos com arxi-, bes-, ex-, per-, plus-, pre-, pro-, pseudo-, quasi-, sobre-, sots-, ultra-, vice-: *arximillionari, bestia, exministre, àcid periòdic, plusvàlua, precristià, prosil·logisme, proxinès, pseudoprofeta, quasidelicte, sobreguaita, sotsarrendatari, ultraconservador, vicepresident.*
- Però s'escriu el guionet després del prefix quan aquest precedeix majúscules, xifres o símbols: *fluorescència anti-Stokes, selecció sub-21, globulina anti-D, ex-URSS...*
- El substantiu *no-res* i els compostos formats amb el mot *no* i un substantiu s'escriuen amb guionet: *el no-alineament, la no-violència*; en canvi, el mot *no* s'escriurà com a mot independent quan precedeix un adjectiu: *els països no alineats, les nacions no violentes, els no violents.*
- mots construïts amb formes prefixades acabades generalment en -o i de vegades en -i, com audio-, cardio-, coxo-, denti-, fisico-, gastro-, labio-, magneto-, socio-, etc.: *audiovisual, cardiovascular, coxofemoral, dentilabial, fisicoquímic, gastroenteritis, indoxinès, labiodental, magnetoelèctric, socioeconòmic.*
  - compostos que són manlleus adaptats: *exvot.*
  - mots *adesiara* i *usdefruit.*

### S'escriuen en general sense guionet els compostos

- mots formats a partir de mots: *capgròs, collverd, cordur, culnegre, frontample, ratapinyada, ratpenat; pocapena, pocatraça, pocavergonya; damajoana, figaflor, herbacol, llirjonc; sordmut; cincnervis, setciències; correbou, pinçanàs; capicua, centengrana, coliflor, a collibè, culdellàntia, maldulls, semprenflor, vetesifils.*
- mots d'aquest tipus, però, s'escriuran amb guionet si es dóna alguna de les tres circumstàncies següents:

a) el primer element (o, eventualment, el segon) acaba amb vocal i el segon (o, eventualment, el tercer) comença amb r-, s- ox-: *barba-roig, cama-roja, cara-rugat, barba-serrat, barra-sec, cama-sec, penya-segat, cara-xuclat; poca-roba, poca-solta; bleada-rave, malva-rosa, de soca-rel, aigua-sal, cara-sol, canya-xiula; busca-raons, cerca-renous, guarda-roba, penja-robos, esclata-sang, gira-sol, pica-soques, punxa-sàries, toca-son, escura-xemeneies; anca-rossegant; cul-de-sac, entra-i-surt.*

b) si el compost resultant dóna lloc a una lectura errònia: *pèl-llarg, caproig, pit-roig; cinc-en-rama, plats-i-olles, Puig-reig.*

c) el primer element duu accent gràfic: *mà-llarg, pèl-blanc, pèl-curt, pèl-ras; mésdient.*

## 17. CRITERIS DE TRADUCCIÓ

Prendrem com a base d'aquests criteris de traducció el document *Criteris de traducció de noms, denominacions i topònims* editat per la Generalitat de Catalunya. El criteri preferent és traduir al català sempre que sigui possible i que existeixi la traducció.

Malgrat els criteris que exposem, convé assegurar-se que la traducció no genera ambigüitat. Per exemple, el Premi Nacional de Literatura pot referir-se al que atorga el Ministeri de Cultura o bé al que dóna la Generalitat de Catalunya. En el context de la notícia ha de quedar clar a quin dels dos ens referim (dient qui atorga el premi, per exemple).

També es pot donar el cas que una traducció catalana no sigui gaire coneguda. Si convé, es pot aclarir entre parèntesi el títol original, o utilitzar algun altre recurs que faciliti la informació al lector.

### 17.1. Noms referits a persona

NOMS REFERITS A PERSONA		
Criteris		Exemples
NO ES TRADUEIXEN	Noms propis en general	Felipe González Ségolène Royal Karlos Arguiñano
ES TRADUEIXEN	Noms de reis, monarques, prínceps i	Joan Carles I els prínceps Felip i Letícia

	dinasties	la infanta Elionor els Borbons, els Trastàmara, els Àustries
	Noms de sants i personatges bíblics	santa Llúcia sant Josep Noè Judes
	Noms de papes	Joan Pau II Joan XXIII Benet XVI
	Noms de personatges històrics o literaris que tradicionalment s'han traduït	Aristòtil, Juli Cèsar, Carlemany, Napoleó, Miquel Àngel, Plató; la Ventafocs, Guillem Tell, la Blancaneu
	Els noms dels càrrecs	el ministre de Sanitat la cancellera Angela Merkel el primer ministre britànic

## 17.2. Noms referits a coses

NOMS REFERITS A COSES		
criteris		Exemples
No es tradueixen	Els noms de les empreses en general, si l'empresa mateixa no en fa servir la traducció	Red Eléctrica Española Industria Española del Aluminio British Airways El Corte Inglés Telecinco
	Esdeveniments històrics, culturals i festius que no tinguin traducció	els Sanfermines les festes del Rocío el Halloween [Però: nit de Cap d'Any, la Puríssima]
	Títols de publicacions periòdiques	'Muy Interesante' 'Lecturas' 'El Jueves'
Es tradueixen	Institucions i entitats públiques, i els seus òrgans de gestió	Ajuntament de Cadis Universitat Complutense de Madrid Ministeri de l'Interior
	Entitats sense finalitat de lucre i institucions religioses, si n'hi ha tradició	Museu del Prado Col·legi de Farmacèutics Metges sense Fronteres Creu Roja Companyia de Jesús [Però: Save the Children, Greenpeace, Basta Ya!, Andalucía Acoge]

	Noms de les empreses que facin servir el nom traduït	Viatges Marsans Pàgines Grogues Telefònica
	Noms de partits polítics i sindicats, si tenen traducció	Comissions Obreres Partit Socialista Obrer Espanyol Partit Nacionalista Basc [Però: Partido Colorado, Chunta Aragonesista, Sinn Féin]
	Documentació oficial i disposicions normatives	la declaració de la renda la Llei orgànica del poder judicial la Constitució espanyola
	Les obres plàstiques, musicals o publicacions que s'hagin traduït al català	'El petó' de Klimt La 'Simfonia del Nou Món' de Gustav Dvorak 'A la recerca del temps perdut' de Marcel Proust 'El codi da Vinci' de Dan Brown [Les obres literàries originals en castellà que no siguin clàssics antics no les traduirem: 'Cien años de soledad' de Gabriel García Márquez]
	Les pel·lícules o documentals que s'hagin doblat al català	'Els ocells' d'Alfred Hitchcock 'Indiana Jones i l'última croada' 'La núvia cadàver' 'La maledicció de l'escorpí de Jade'

### 17.3. Traducció de sigles i acrònims

Les sigles o acrònims de noms propis, especialment els noms d'organismes, entitats, partits polítics i empreses que els utilitzem com a forma habitual, en general no són traduïbles (el que es pot traduir és la denominació completa, però no la sigla). Per això convé mantenir la sigla o acrònim en la llengua originària, encara que es pugui traduir la designació completa.

Tot i això, algunes sigles s'han creat a partir de la denominació completa traduïda al català.

TRADUCCIÓ DE SIGLES I ACRÒNIMS		
Criteris		Exemples
No es tradueixen	Habitualment, no es tradueixen sigles o acrònims de noms propis usats com a forma habitual de	RENFE [Red Nacional de los Ferrocarriles Españoles], IRA [Irish Republican Army], ETA [Euskadi Ta Askatasuna], KGB [Komitet Gosudarstvennoi Bezopasnoti], CIA [Central Intelligence Agency], IBM

	denominació.	[International Business Machines]
Es tradueixen	Les sigles que tradicionalment s'han format a partir de la denominació catalana	EUA [Estats Units d'Amèrica; no farem servir la sigla EEUU] OTAN [Organització del Tractat de l'Atlàntic Nord; no farem servir NATO] ACNUR [Alt Comissariat de les Nacions Unides per als Refugiats; no farem servir la sigla UNHCR]

#### 17.4. Noms referits a llocs

##### a) Poblacions, Estats, nacions, regions

El criteri general que seguirem en els topònims és fer servir la forma catalana del nom de lloc quan existeixi. En totes les llengües és habitual que tradicionalment s'hagin traduït noms de localitats, països, etc. Això es dona sobretot quan es tracta de llocs de pes geopolític, o amb els quals s'ha tingut històricament relació d'alguna mena (migracions d'un lloc a l'altre, relacions comercials, proximitat territorial, etc.).

<i>Escriurem</i>	<i>No escriurem</i>
Lleó, Saragossa, Perpinyà, Londres, Pequín, Cadis, Florència, Marràqueix	León, Zaragoza, Perpignan, London, Beijing, Cádiz, Firenze, Marrākuš
Aragó, Galícia, Andalusia, Llenguadoc	Aragón, Galiza, Andalucía, Languedoc
Xile, Veneçuela, Colòmbia, Sèrbia	Chile, Venezuela, Colombia, Srbija
Gijón, Ciudad Real, Badajoz, Jaén, Burgos, Zarautz, Barakaldo, Chiapas, Manchester, Buenos Aires, San Diego, Las Vegas, Los Angeles, Chicago	—

##### b) Accidents geogràfics

En general, la part genèrica de l'accident es tradueix. El nom propi es tradueix si n'hi ha tradició.

<i>Exemples</i>	
Traducció de part genèrica i nom	el mar Cantàbric, la serralada Ibèrica, riu Mississipí, el riu Danubi, el riu Nil, les cascades del Niàgara, el Mont Perdut, el cap Canaveral, el llac Victòria, els alts del Golan, el golf de Mèxic, les illes Bermudes
Traducció només de la part genèrica	la platja d'El Sardinero, el parc de Doñana, la ria d'Arousa, la badia de Cochinos, el cap d'Hornos, les illes Galápagos, l'illa d'A Toxa
Sense traducció	Marismas del Guadalquivir, les Rías Baixas, els Picos de Europa, Sierra Nevada, Grand Canyon, Long Island, Rift Valley

### c) Toponímia urbana

En general, traduïm només la forma genèrica del nom de barris i vies públiques. Però si els noms genèrics són coneguts justament amb el nom en la llengua original, o estan consagrats per l'ús, es mantenen sense traduir. D'altra banda, en alguns casos n'existeix la traducció.

<i>Exemples</i>	
Traducció	la Cinquena Avinguda, els Camps Elisis
Traducció de la part genèrica	la plaça Mayor [Madrid], el barri de Santa Cruz [Sevilla], el carrer de Raimundo Lulio [Madrid], la plaça de San Marco [Venècia]
Sense traducció	Lavapiés, Carabanchel, East End, Chinatown, Vallecas; el Paseo de Recoletos, Quai d'Orsay, Wall Street, Central Park, Times Square

Alguns llocs característics i monuments tenen traducció, i d'altres no.

<i>Exemples</i>	
Traducció	la Gran Muralla, la Capella Sixtina, l'Estàtua de la Llibertat, el Kremlin, les Torres Bessones, l'Atòmium
Sense traducció	la Torre del Oro, la Giralda, la Puerta de Alcalá, el Moulin-Rouge, l'Empire State Building, el Big Ben, la Fontana di Trevi, Manneken-Pis

### d) Teatres, hospitals i edificis

En general, no traduïm els noms de teatres, hospitals i edificis.

<i>Exemples</i>
Hospital 12 de Octubre [Madrid], Teatro Zorrilla, la torre Agbar, Torrespaña

### e) Equips de competicions

Per norma general intentarem catalanitzar els noms dels equips de competicions sempre que la traducció no provoqui resultats graciosos o bé que no quedin bé: Rayo Vallecano > \*Llampec Vallecà.

## 18. PARAULES MASCULINES I FEMENINES

A vegades hi ha confusions de gènere amb algunes paraules. Aquí teniu un petit recull de paraules que s'acostumen a canviar de gènere:

- Són masculines: *afores, agreujant, anell, atenuant, antípodes, avantatge, bacteri, compte, corrent, costum, deute, dot, escafandre, estratagema, front, llegum, marge, pebre, pendent, senyal...*
- Són femenines: *allau, anàlisi, aroma, au, calor, cel·lofana, cercavila, claror, dent, diàstole, esperma, espiral, esplendor, oïda, olor, postres, remor, resplendor, sida, síndrome, suor...*



## 19. PERQUÈ / PER QUÈ / PER A QUÈ

Tot i escriure's pràcticament igual, tenen un significat diferent.

### perquè

- Equival a *ja que* (Deu ser de vacances perquè avui no ha vingut) o bé a *fi que*, amb la finalitat que (*Va venir perquè necessitava la nostra ajuda*).
- Seguit d'article equival a *raó* o *causa*: *No te'n sabria dir el perquè*.

### per què

- Equival a *per quina raó* (*Per què no m'ajudes?*, *No sé per què no se'n va*) o bé *pel qual*, *per la qual*, *pels quals* o *per les quals*, és a dir, quan fa de pronom relatiu (*Aquests són els motius per què / pels quals ha vingut*).

### per a què

- Equival a *per a quina finalitat* (*Per a què vols el cotxe?*, *No sé per a què demanen diners*).

## 20. CONSTRUCCIÓ EL QUE

Els grups *el que*, *la que*, *els que*, *les que* són correctes quan l'antecedent se sobreentén: *El llibre que estic llegint i el que em van regalar ahir són de la mateixa autora* (l'antecedent llibre se sobreentén).

En canvi, no són correctes quan van precedits de preposició i equivalen a: *el qual*, *la qual*, *els quals*, *les quals*: *Un assumpte del que molts parlen* ù *Un assumpte del qual (o de què) molts parlen*.

També són incorrectes per expressar un antecedent que és tota una oració. Llavors cal canviar-ho per: *la qual cosa*, *fet que*, *cosa que*, *de manera que*, *això...*

*Va venir tard*, *\*el que va complicar la resolució del conflicte*. ù *la qual cosa*

A continuació s'explica els casos en què la partícula que va amb accent i quan no.

Partícula	Funció	Explicació	Exemple
<i>que</i>	pronom relatiu	NO va precedit de preposició.	La feina que faig m'agrada.
	conjunció copulativa	Uneix subordinades.	Li hem demanat que ens ajudi.
	pronom	Acompanyat per <i>el</i> . Introdueix relatives substantives.	Fes el que vulguis.
	determinant	Quantitatiu o ponderatiu; equivalent a <i>quant/a/s/es</i> .	Que gent! (Quanta gent!)

	adverbi	Quantitatiu ponderatiu; expressa qualitats.	Que pesat que ets! Que bonic!
	Compte les supressions: <i>Els prego que ens confirmin l'assistència. / Està previst que les obres durin 6 mesos</i>		
<i>què</i>	pronon relatiu	Designa una cosa, va precedit de preposició. Es pot substituir per <i>el/la qual, els/les quals</i> .	<i>Aquest és l'assumpte de què m'han parlat.</i>
	pronon interrogatiu	Significa <i>quina cosa</i> .	<i>Què dius? No sé què vol.</i>
	pronon	Darrere una preposició; significa <i>la qual cosa</i> .	<i>Han estat rebuts amb un gran entusiasme; de què estan molt contents.</i>
	substantiu	Significa <i>quid d'una qüestió, naturalesa d'una cosa</i> .	<i>Ja em diràs el què. És un gran què.</i>

## 21. USOS DE *PROPI* I *MATEIX*

L'adjectiu possessiu *propi* va sempre relacionat amb la idea de possessió, d'exclusiva, de pertinenca natural (no pas amb la d'identitat) que reforça el possessiu (*Ho he vist amb els meus propis ulls*) i també el pot substituir (*Vetlla pels propis assumptes*).

Contràriament, *mateix* és un adjectiu que indica indentitat (*Té el mateix sabor*) o bé serveix per emfatitzar (*Fins i tot el mateix president ha quedat sorprès*).

## 22. EN+INFINITIU / AL+INFINITIU

La construcció *en+infinitiu* és correcta si expressa temps i equival a *quan*: *En tancar la porta de casa, vaig recordar que m'havia oblidat les claus a dins* (= *Quan vaig tancar la porta de casa, vaig recordar que m'havia oblidat les claus a dins*).

En cas que no sigui una construcció temporal, s'ha de canviar la preposició *en* per *a*, o a vegades de segons el context: *Té interès en acabar la carrera* > *Té interès a acabar la carrera*.

Paral·lelament a aquesta construcció temporal hi ha *al+infinitiu*, la qual compleix els mateixos requisits.

Les dues construccions són correctes, però en textos formals se sol utilitzar *en+infinitiu* i no pas *al+infinitiu*. Per tant, a la redacció de **lamalla.cat** es recomana l'ús de la contrucció *en+infinitiu* abans que *al+infinitiu*.

## 23. EL GERNUNDI

### 23.1. Gerundis correctes

#### a) Gerundi d'anterioritat i simultaneïtat

Tal com indiquen els seus noms, els gerundis correctes són aquells que expressen una acció anterior o simultània al verb principal.

*Menjant tant de pressa tindran mal de panxa.  
Mentre el pare cuinava, jo rentava els plats.*

El d'anterioritat pot tenir diferents significats. Tot i ser totalment correctes, a vegades es prefereix usar una oració subordinada adverbial:

- causal, indica una causa respecte a l'oració principal. *Estant de viatge els veïns, es va suspendre la reunió de la comunitat* (= *Com que els veïns estaven de viatge, es va suspendre la reunió de la comunitat*).
- condicional, indica una condició respecte a l'oració principal. *Treballant en jornada partida, tens temps de sobre per dinar* (= *Si treballes en jornada partida, tens temps de sobres per dinar*).
- concessiu, expressa una possible oposició a l'oració principal, però en definitiva la referma. *Sabent que era il·legal, ho va fer igualment* (= *Tot i saber que / Malgrat que sabia que era il·legal, ho va fer igualment*).

#### b) Gerundi relatiu explicatiu

També és correcte quan equival a una relativa explicativa:

*Els vaguistes, tement per les accions de la policia, van manifestar-se tot el matí.* (= *Els vaguistes, que temien per les accions de la policia, van manifestar-se tot el matí*).

### 23.2. Gerundis incorrectes

El gerundi és correcte quan expressa una acció anterior o simultània a l'acció que expressa el verb de l'oració principal (la causa, la manera). Per tant, és incorrecte en els casos que s'expliquen a continuació:

#### a) Gerundi especificatiu o de relatiu

Si la construcció de gerundi equival a una oració relativa especificativa no es correcta. S'ha de substituir per una oració de relatiu (introduïda per *que*):

*No s'han fet públiques les normes regulant la política de l'empresa.* -> *No s'han fet públiques les normes que regulen la política de l'empresa.*

*S'ha d'enviar l'escrit notificant la denúncia. -> S'ha d'enviar l'escrit que notifica la denúncia.*

En canvi, sí que és una construcció correcta quan equival a una relativa explicativa:

*Els vaguistes, tement per les accions de la policia, van manifestar-se tot el matí. (= Els vaguistes, que temien per les accions de la policia, van manifestar-se tot el matí).*

### **b) Gerundi de posterioritat**

Indica un fet posterior, habitualment conseqüència, al fet expressat pel verb. Cal substituir el gerundi per una oració coordinada amb la conjunció *i*:

*Va caure per l'escala trencant-se un braç. -> Va caure per l'escala i es va trencar un braç.*

*El president va aixecar-se de la cadira cloent l'acte. -> El president va aixecar-se de la cadira i va cloure l'acte.*

### **c) Gerundi final**

Indica una finalitat respecte a la frase principal.

*Aquest document s'ha de fer servir en el cas que el terreny pertanyi a diversos propietaris, recollint-ne les dades i anotant el domicili fiscal sota el nom de cadascun. -> Aquest document s'ha de fer servir en el cas que el terreny pertanyi a diversos propietaris, a fi de recollir-ne les dades i anotar-ne el domicili fiscal sota el nom de cadascun.*

### **d) Gerundi copulatiu**

Expressa relacions de subordinació entre dues frases o accions paral·leles o independents. Cal separar les frases.

*Esbrineu el parador de la persona esmentada, essent l'últim domicili conegut el carrer del Puig, 1, de Vic. -> Esbrineu el parador de la persona esmentada. L'últim domicili conegut és el carrer del Puig, 1, de Vic.*

*L'ús de l'oli és molt antic, essent un dels ingredients bàsics de la dieta mediterrània. -> L'ús de l'oli és molt antic, i és un dels ingredients bàsics de la dieta mediterrània.*

## **24. USOS A / EN**

<i>a</i>	<i>en</i>
Complement circumstancial de lloc	
Indica moviment, direcció, aproximació, contacte: <i>anar, venir, tornar, pujar, baixar, arribar, acostar-se...</i>	Indica repòs, situació, entrada, interioritat, presència: <i>entrar, viure, estar, romandre, ser, trobar-se, posar...</i>
PERÒ també indica repòs: davant topònims sense article: <i>Fabricat a</i>	PERÒ també indica moviment: - davant <i>un, algun, aquest, aquell: Visc en</i>

<p><i>Suïssa, Ha plogut a Arenys</i> locucions: a casa, a classe, a taula llocs amb article determinat: <i>al Masnou, a la biblioteca, a les Balears</i> davant de <i>quin/a</i>: <i>A quin carrer fan obres?</i></p>	<p><i>una ciutat moderna, Pujarem en aquesta muntanya.</i></p>
<p>Ambdues preposicions correctes quan s'expressen complements de lloc que pròpiament no ho són: <i>He buscat la paraula al diccionari – He buscat la paraula en el diccionari</i></p>	
Complement circumstancial de temps	
<p>Indica sentit puntual: <i>Va passar a l'estiu, Es va acabar de contruir al segle XXI.</i></p>	<p>Indica sentit duratiu: substantius i adjectius qualificatius: <i>En dies així tothom està content, Anar-hi en ple hivern.</i> adjectius determinatius (demostratius, numerals, quantitativs, indefinits): <i>Ho va fer en un moment, Va morir en poques hores.</i></p>

## 25. USOS *FINS* / *FINS A*

Segons la *Gramàtica del català contemporani*, les locucions prepositives *fins a* i *cap a* perden la *a* final en determinats contextos: davant d'alguns elements espacials i adverbis afins (*cap aquí, fins aquí; cap allà, fins allà; fins demà*); davant de preposicions (*cap amunt, cap avall, fins davant de la porta*), i de determinats sintagmes en funció circumstancial temporal sense preposició (*fins divendres, fins l'endemà*).

Per saber quan s'ha de posar *fins* o *fins a*, cal tenir en compte si l'expressió temporal o de lloc que segueix és introduïda per la preposició *a*, ja que en aquest cas la manté.

Porten *fins* (sense *a*):

- adverbis i equivalents que normalment van sense *a*: *fins aquí, fins avui, fins abans, fins havent dinat...*
- dies de la setmana: *fins dilluns, fins diumenge...*
- Excepcions: certes locucions adverbials de lloc i de temps, davant les quals es manté la *a* de *fins a*: *al damunt, al costat, als afores, a tocar, a la tarda, a la matinada, a trenc d'alba...*

Porten *fins a*:

- hores i parts del dia: *fins a les set, des d'ara i fins a dos quarts de deu, fins al matí...*
- dates: *fins al dia 30, des del 10 fins al 15 d'abril...*

- expressions temporals com les següents: *fins a l'any 36, fins a l'abril, fins a la primavera*. Però l'expressió *l'any que ve* o *l'any vinent*, que se sol entendre com una data aïllada, va sense *a*: *Passi-ho bé, fins l'any que ve*.

## 26. VERBS SER I ESTAR

<i>ser</i>	<i>estar</i>
Localització o situació en l'espai	
Simple localització d'un subjecte/objecte en un espai. <i>On són les claus?</i> <i>L'Arnau és al parc.</i>	Si la localització inclou la idea de quedar-se en un lloc durant un cert temps: <i>Vaig estar un mes a Londres.</i>
Localització amb complement de temps puntual: <i>L'Emma és al cinema.</i>	<i>Estar-se</i> en el sentit de <i>viure, conviure</i> i també <i>treballar o formar part d'una entitat</i> : <i>Està a Alemanya d'Erasmus.</i> <i>Feia 7 anys que estaven junts.</i> <i>El Jordi està a la Volkswagen.</i>
Precedit de certs adverbis (molt sovint equival a 'arribar' o 'haver arribat'): <i>Ja som a Barcelona.</i>	
Qualitats o estats	
Expressen essència, identitat o pertinença: <i>Aquest llibre és molt interessant.</i> <i>La sopa és molt bona.</i>	Qualitats transitòries: <i>El nen està plorant, es deu haver fet mal.</i> <i>Està refredat/malalt.</i>
Característiques permanents: <i>El amic teu és molt intel·ligent.</i>	<i>Estar mort de por/fàstic</i> (transitori perquè tenen un sentit figurat): <i>Quan llampega està morta de por.</i>
Valor classificatori: <i>Ser de primera categoria.</i> <i>Ser dels primers.</i>	Adverbis amb subjecte tant animat com inanimat: <i>L'argumentació està malament.</i> <i>Cada dia està pitjor.</i>
Valor temporal: <i>L'espectacle serà a la plaça, a les set del vespre.</i>	Grups preposicionals, si no tenen valor locatiu: <i>Estan en contra de la proposta.</i>
Adjectius com <i>viu, mort, casat, solter, divorciat...</i> : <i>L'Albert és/està casat, no és/està pas solter!</i>	
Participis i adjectius que indiquen qualitats transitòries, quan el subjecte és inanimat Quan s'hi va calar for, la casa era/estava buida	
Compte amb adjectius com <i>tranquil, alegre, trist, tort, fluix</i> . El significat és diferent segons el verb usat! <i>Aquest gos és molt tranquil.</i> (sempre) <i>Aquest gos està molt tranquil.</i> (ara)	

